Բրկրվող գրքի—Էջ 416 | Ե. տարի, Շաբաթ, 1898 ապրիլ 7/19 | 26 շաբաթվա 181-ը | 7 ապրիլ 1314 | Ո. գրքի թիւ 416

ԱՐԵՒԵԼՅԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԳՐՔԱՐԱՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՄՍԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐՈՎ

«Արեւելեան Մամուլ» շաբաթաթերթ. Տարեկան վճարք 7 ռուբլի: Ցուցակ: 3½, Յունուար: 2, Փետրուար: 3 գրք: Հրատարակուած 3 անգամ. 20, 30 անգամ. 10. Փոխադրութեան 40 գրք. Ցուցակ. 6 անգամ. 20 Յունուար. Ամսագրի հասցէ. Ռուսիա, Կովկաս, Թիֆլիս քաղաք, Ալեքսանդրեան փողոց, Ն 7.

«Восточное Обозрение». Годовая подписная плата 7 рублей. Объявления: 3½ коп. за строку. 6 объявлений 20 коп. 30 объявлений 10 коп. Адрес редакции: Кавказъ, Тифлисъ, Александровская улица, № 7.

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՒԶԱՆԴԻՈՆ

Journal Arménien Quotidien, Politique, Financier et Littéraire

Direction—Propriétaire

ROUZANT KETCHIAN

Bab Ali Djaddessi, No. 38.

CONSTANTINOPLE

ՊՈՒԶԱՆԴԻՈՆ

Ամենօրեայ քաղաքական, ֆինանսական եւ գրական թերթ

Տպ. եւ տարածման վայրը՝ Պոլիս, Բաբ Ալի, Ջատտեսսի, Ն. 38

ՀՈՒՐԱՆ ՑԱՂԿԱՆ

Ամսագիր գրականութեան, գիտութեան եւ ընկերական կեանքի

Տպ. եւ տարածման վայրը՝ Վաղարշապատ, Ս. Էջմիածին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑՈՂՈՎՈՒՐԴ

Ամսագիր գրականութեան, գիտութեան եւ ընկերական կեանքի

Տպ. եւ տարածման վայրը՝ Վենետիկ, Ս. Ղազար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագիր գրականութեան, գիտութեան եւ ընկերական կեանքի

Տպ. եւ տարածման վայրը՝ Վենետիկ, Ս. Ղազար

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉ

ԱՐՏԱՔՍԻ ԼՈՒՐԵՐ

—Լուսնի վրա ոչ ոք կա՞, որ մեզ լսի,— բղավեց ահեղ ձայնով մի հետևակ զորավար, որ ձիու վրայից կամուրջի վրայ էր կանգնած։ — «Ֆանֆան ֆոն Նասոր» լեռնանցքի վրայ ենք, ամբողջ հետևակը այստեղ է, ինչպե՞ս կարող է հեռագրատունը այդքան հեռու լինել։

Ոչ ոք չպատասխանեց։

—Ես ձեզ ասում եմ, որ հեռագրատուն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՀԱՄԱՐ

Ի ՍՊԱՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՍՐԲՈՅ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Ի ՀԱՆԳԻՍՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՀԱՅՈՑ

Ի ՀԻՇԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՆԱՀԱՊԵՏԻ ՀԱՅՈՑ

ԱՆԻՒՐ ՈՐ ԿԸ ՏԱՌԱՊԻՆ

ՀԱԶԱՐ ՍԱՍՏԻԿ ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՅՆԹԱՑԱՂ ԵՒ ԽՌՉԱՓՈՂԻ ԻՋՈՒԱԾՔԻ, ԹՈՂ ՓՈԹՈՒԱՆ ԿԱՐԴԱԼ ԱՅՍ ՀԱՏՈՒԱԾԸ

Հարբուխն երբ պնդնամ ձգուի և կամ զէշ դարմանուի շատ անգամ ցնդացատպի (պրոնչիթ) և մինչեւ իսկ թոքախտի կ'փոխուի. հազերը կ'վերագառնան, այնպէս սաստիկ ու տաճախակի կերպով, որ հիւանդին ամբողջ կազմուածքը ցնցելով, գրեթէ այլև անկարող կ'ընէն գայն քնանալու. բազկերակին զարկը կ'սաստկանայ, աննման ցրտառութիւն մը կ'զգենապատկէ ուզածնան և յաճախ այն տեղն թոքախտը կ'երևի, երբ հազերը բազապատկուին ու թոքերը դադրելով իրենց պարտականութիւնը կատարելէ, թարախանալու աստիճանին հասնին. հիւանդութեան այս ճգնաժամին մէջ թոքին ամրողջ հիւսքերը կազմալուծուելով առիթ կուտան արեան առատ նիւթ արտադրելու զոր խոտ ենթակային և կ'առաջնորդեն գայն դէպ ի գերեզման։

Հիւանդն անընդհատ նուազումներ կ'ունենայ, շարունակական մեղմատձռոտութեան մը կ'ենթարկուի, թուքը (պալղամ) ճերմակ և փրփրոտ կ'ըլլայ նախ չարագուշակ երևոյթ մը կ'առնէ և վերջին չրջանին մոխրագոյն կանանչի կ'դառնայ. կեանքն յամր հոգեվարքի մը չի սարբերիր այլևս և կ'վերջանայ յանկարծական անակնկալով մը։

Անհրաժեշտ է ուրեմն զգուշանալ զարդ հարբուխէ մը որ անհնարին ձգուելով կրնայ տևական ըլլալ, և հետզհետէ ցնդացատպի և թոքախտի փոխուիլ. ասոր համար բաւական է կիւեօիխայգազանէն (գաթրան) սուրճի գդալ մը խառնել գաւաթի մը պարզ ջուրի և կամ ուէ ըմպելիի մէջ, ու խմել ճաշի ժամանակ. անմիջական արագութեամբ կ'բժշկուի ամենասաստիկ հարբուխն ու ցնդացատպն, և այս գոյն նախահոդութեամբ կ'փրկուի հիւանդը թոքախտի մահացուցիչ ճիրաններէն. այս պարագային մէջ խայծգանը կ'արգիլէ թոքախտին ծագումն, և բնութիւնն ալ օգնելով, բուժումն յաճախ յուսացուածէն արագ տեղի կ'ունենայ։ Անհատակի զարդ և ուղիղ բացատրութիւն մը։

Կուտրան կիւեօի 30 տարիէ ի վեր ստացած բուժիչ հմտութեան ու անոր ըրած բազմաթիւ բժշկութիւններն առիթ տուին շատ մը մրցակիցներու օգտուելի անկէ, և անուան նմանութիւնով մը խաբել հասարակութիւնն, ու իրենց կեղծ արտադրութիւնները ծախել իբրև ճշմարիտ կիւեօի խայծգան անշուշտ ի վնաս հիւանդաց։

Արդարև խայծգանի շատ մը տեսակներ կան սակայն անհնարինորը Նորվեկիոյ խայծգանն է և Մ. Կիւեօ մինակ Նորվեկիոյ բևեռներնէն ստանալուորաբար արտադրուած խայծգանը կ'գործածէ, որ թէև աներևոյթ սակայն գժբախտաբար խիստ սուղ է։ Ուրիշներ խնայողութեան համար ստորին տեսակ խայծգան կ'գործածեն, որք թէև շատ պակաս կ'արժեն, սակայն անոնք հիւանդութիւնը բուժելու չեն ծառայեր, ցնդացատպն, հազն, հարբուխը, խաչափղոյի իյուաձքներն, ու ամէնէն աւելի ծանրացնելութիւնն ու թոքախտը բուժելու համար, բացարձակապէս անհրաժեշտ է դեղարաններէն կիւեօի խայծգան փրնտռել և ուշադրութիւն ընել որ իսկապէս կիւեօինն ըլլայ դեղագործին ծախածը։

Ամէն պարագայի մէջ էթիքէթներուն վրայ պէտք է փնտռել հետեւելը գաղղ. լեզուով «ՄԷՋՕՆ ՖՐԼԻ 19 ԲԻՒ ԺԱԳՕՊ ՓԱՐԻ», ուր փոխադրած է Պ. կիւեօ իր գործարանն 1869 էր ի վեր։ Իւրաքանչիւր սրուակ պէտք է կրէ հնարիչին E. Guyot եռագոյն ստորագրութիւնը, կանաչ, մանիշակագոյն և կարմիրը փիլ մը ծուռ գրուած. այս դ'գ ու մայրաքաղաքիս ու գաւառներու ամէն դեղարանի մէջ կ'գտնուի, ուրիշ առաւելութիւն մ'ալ ունի որ աւելի ևս կ'բարձրացնէ իր արժանիքը, նկատելով որ կիւեօի խայծգանին իւրաքանչիւր սրուակը 12-15 լիտր ջուր կամ ըմպելիի հետ խմուելու կ'բաւէ, և ենթադրելով որ մարդ մը օրը մէկ լիտր ջուն կ'խմէ, օրական հազիւ քառասուփարայ կ'ծախսուի այս թանկագին գարմանին գործածութեան համար։ Բացայայտ է որ գինի ածուութեան խնդիրն ոչ նուազ աղդած է հասարակութեան վրայ, անպատճառ կիւեօի խայծգանը գործածելու և զայն աշխարհի առջև հռչակելու համար։

26—13

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA ASTPÉTERSBOURG

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորաքաիա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւոր ութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հասոյթ	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀՐԻՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քոթափէն վրայ (հին Մափափոյան փեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԻՈՏՕՐ ԲՐԻՏՆԷՆ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	14,500,000
Պահեստի դրամ	»	21,173,000
Տարեկան հասոյթ	»	44,820,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁՔԵՐԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէն մշտերանոցներ և բնակարաններ և առոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիները, խիստ չափաւոր սակագիներով։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս Պահչէ-Գաբու, Անանիասիս խան, 12, 13, 14

ԼՕՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

LONDON & LANCASHIRE FIRE

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՄՕՏԱՏԵԱԼ 1862 ԻՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. Ո.

ԳԱՂՕՆԱԿԱՏԱՐԱՏՈՒ ՊԻՕԼԴԸԼՔ ՋԻՆՔԼԻ

Հէնրիկեան, Թ. 2—3, Վօյվոտա փողոց, Ղալաթիա

Ազատնակարգ Ընկերութիւն մ'է սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատասխանատուութեամբ համբաւաւոր։

ՌՆՆԻ ԹԻՈՏՕՐ ՍԻՄԻԱՆՈՒ

ՓՐԻՆՑ ԼԻՒԻԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվբօ-ւլ և Արթ-ելէյ գիշեր ցոգենաւք

Անուանք	Թիւս	Անուանք	Թիւս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնիան	10500	Եմբրչէրն	3500
Բէսդրիան	10500	Բրտիէրն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալէքէրան	2500
Թիւտէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլըմպիան	8000	Ամէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պոսդոնիան	8000	Ալգաչիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Էէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինհո	900
Վալտնիան	3700	Օթօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կ'խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել ցոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար գիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Քիւ 1 Ղալաթիա

ԱՐՑՈՒՆՁԷՐ՝ ՖՐԻԶԱՆԴ ՃՔՋԵԱՆ

ԻՏՁԱՐԱՆԻ «ԲՐԻՋԱՆԴԻՈՆ» ՕՐԱԳՐՈՑ Կ. Գալե, Նո 22, Գաղղ Ալի Ճապուճի

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվբօ-ւլ և Արթ-ելէյ գիշեր

ամիսը երկու անգամ բանող ցոգենաւք

Անուանք	Թիւս	Անուանք	Թիւս
Ռիմպրիա	7718	Սամարիա	3563
Նորուերիա	7718	Մոռաքեան	2474
Մէմֆիա	7391	Ադլաս	2306
Ռէբանիա	7268	Սարակոսա	2169
Շամոնիա	5587	Թորինիա	2243
Մէդիտոնիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սոսքիա	4557	Մօրօգգօ	1855
Ալէքսը	2143	Պրինիչ Քուին	735
Ռէքմար	1876	Քարինիա	5598
Շէքսպիր	1614	Սիլվանիա	5590
Դէվոնիան	4845	Քամբրանիա	12950
Գոթինիա	4531	Լուքանիա	12958

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈՆ Գործակատար Այֆքսրահաիս խան, Քիւ 4 Ղալաթիա

ԼԱՆԻԻ-ԵՈՐՔ

ՆՈՆՈՒԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՄԱՐ

970,000,000 ՖՐԱՆԿ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԾԵՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլ վոռ պէ դ'Իթալիէն 1, 3 էր կը բերէ ի վար

1845 հիմնադրէն է վեր

Ապահովագր. ներու վճծ. 1,219,000,000

1896 ի տարեվերջին

Ապահովագրեալներու վճծ. 96,000,000

Հասոյթ 203,000,000

Նոր ապահովագրութիւնք 630,000,000

Ապահովագրուղներուն փոխ տրուած 15,000,000

1897 յունուար 1

Ահաւնդք և անշարժ կալուածք յԱերոպա 43,000,000

Ծաւելեալ դրամագլուխ 138,000,000

Արդի ապահովագրութիւնք 4,285000000

ՏԷԼԵՓՐՕՆԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՐ

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագրերու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ, սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒԻՄԻ ի տարին բնակութեան և ուղեւորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին վէրայ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ Է ԹՈՒՔԻԱ

Ճ. ՈՒԽ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՌՆՆԻ-ՊՈՒՏՈՒԼԿԱ

Ա. ՉՈՒՀԱՃԵԱՆ

Վօյվոտա փողոց, Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Իվբօ-ւլ և Մէլբուրնեան գիշեր քանող ցոգենաւք

Անուանք	Թիւս	Անուանք	Թիւս
Ամասիա	3500	Թիպս	2500
Վամէա	3500	Մարլբօրիս	2500
Մէնիս	3500	Նէբդիս	2500
Անիւպիս	3000	Բիւրա	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօթիս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կասքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուխթօլ խան

ՃԷՕՐՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ. 34, Ճէյմս Սդ Իդ, Լիվըրփուլ

ՋԹՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ

ՍԻՆԿԷՐ

ԼԱԻԱԳՈՑՆ ԱՄԲՈՂՋ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Կ. ՆԱՀՏԼԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Ի ԳԱՒԱՌՈՒ ԵՒ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

ԲԵՐԱ. — Մեծ-փողոց կալաթա Սերայի Լիսէին գիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ. — 1. Սինկէր խան, Թիւնէլի ետին։ 2. Գարաքէօյի մա Քիւ 120, Շիշլիի Քրամէֆ Եէներու կայարանին գիմաց։

ՊՈԼԻՍ. — Սալթան Համամ Քիւ 2։ Եւ Սալթան Պայազիտ Թրամվէյի կայարանին գիմաց Քիւ 13։

ԹՈՐԳՄԱՆ «ԲՐԻՋԱՆԴԻՈՆԻ» (118)

ԳԱՍՏՄ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԱՂՋԻԿԸ

Վ Է Գ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵՍԱՐԷ

Ֆուլիկ հարսին այտերէն համբուրելով.

—Ասիկա ձեզի կ'վայելէ, զաւակս ըսաւ, աստար հոգերը քաչելէն ետք ալ ի՞նչ գործ ունիմ աչխարհիս վրայ։ փառք քեզ Աստուած։ պարէ աչքս էախ պիտի չերթամ տգաս ընտո՞ր աղջիկ պիտի առնէ տէյի, Աստուծու հազար փառք որ ատ հոգը հանեցիր փրէս, ապրի՛ս զաւակս, զօրանա՛ս մէկ բարձի վրայ ծերանաք, զաւակներու տէր ըլլաք։ գուք որ ատանկ սէր ընէք նէ Աստուած ալ վերէն կ'օրհնէ ձեզի։

Գազղիացի վաճառականն, որ պաշտօնաթուղթին ընթերցումէն ի վեր անկողմնակալ կերպով նստած բնաւ բերանը չէր բանար, հիացումէ հիացում կ'փոխադրուէր երկու ամուսիններուն վիհանձնութիւնը տեսնելով։

—Այս տխուր պաշտօնս որ վերջանալու կ'մօտենայ, այնպիսի մխիթարական տեսարանով մը փակեցիք որ,ըսաւ, ճշմարտապէս պատիւ կ'բերէ թէ հանգուցեա ոլ բարեկամիս յիշատակին և թէ ձեր անուան։ կ'վստահացնեմ զձեզ որ այս կարգի փոխադարձ աղնուութեան վրայ հիմնուած ամուսնութիւն մը, իրաւունք ունի միշտ երջանկութիւն գտնելու իր ամէն չրջանին մէջ։

—Ի՛հ չնորհակալ ենք ձեր ազնիւ զգացումներէն, Մ. Պոթիսթ, պատասխանեց Նեմզար. ձեր թանկագին բարեկամութեան արժանի պիտի չտեսնուէինք, եթէ տարբեր զգացումներու անձնատուր ըլլայինք։

—Ապրիս աղջիկս, յարեց գաղղիացին. հիմա հպարտութիւն կ'ըզգամ, նկատելով որ աղջիկներս բաւին բուն նշանակութիւնով օրինակելի բարեկամուհի մը գտած են ձեր անձին վրայ։

Մեծ պատիւ կ'ընէք, պարոն, ձեր թանկագին գնահատուժով, եւ եթէ բարեմասնութիւնները կ'նշմարէք ձեր բարեկամին աղջկան վրայ, պէտք է համոզուած ըլլաք որ անոնց մեծագոյն մասը ձեր աղնիւ ամուսնին ընդօրինակուած են։ Ի՛հ երբ Մեծ կզի էինք, ոզորմած հոգի հայրս չէր կրնար հիացումը զսպել Տիկին Պաթիսթի արժանեաց նկատմամբ, եւ ամէն առթիւ կ'յորդորէր զիս անոր հետեւելու։

Վարդասերեան ընտանեաց յուզումն աստիճանաբար հանդարտած եւ գրեթէ թղթածորբին պարտականութիւնն սպառելու վրայ էր, Շապուհ դարձեալ պահարանին մէջ երկնցուց ձեռքն ու երկրորդ պահարան մը հանեց մէջէն, որուն վրայ ոսկեզօծ տառերով գրոշմուած էր, ծանօթ լուսանկարչատանը անունը։

Խոր լռութիւն մը տիրեց սենեկին մէջ ու Նեմզարի սիրտն սկսաւ արագ արագ բաբախել։ Երիտասարդն անմիջապես բացաւ պահարանն ու լուսանկար մը գուրս հանելով.

—Ի՛հ ինչ հիանալի գիղեցկութիւն, բացագանչեց։

Դեռատի կինն ամուսնոյն ձեռքէն առաւ լուսանկարն ու հազիւ ակնարկ մը նետած անոր վրայ.

—Ի՛հ մա՛յրս, հեծկլտաց, երիտասարդ հասակին մէջ զոհուած մայրս, ու բոլորովին տժգունելով ինկաւ թիկնաթոռին վրայ։

Տեսարանը չատ սրտագրաւ եղաւ ներկայ եղողներէն եւ ոչ մէկը կ'համարձակէր մխիթարական խօսք մ'ըսել Նեմզարին։ Փուլիկ հանըմ կարեկցութեան ձեռքէն առնելով լուսանկարը, լաւ մը զննեց ու արցունքները սրբելով.

—Քրիզանթ էլբասը ինքներնը, հեղ մը ժամէն էլլարինքէն տեսայ, կիտես քի խայալը աչքիս առջեւէն անդին գացած չէ, ա՛խ աչքդ քեօռնայ ֆէյլէք, տակա իլտար մարդիկներու տրուն արցունք թափել պիտի տաս։ Ցետոյ կարօին գառնալով.

—Դուն քեզի մի՛ մալեցներ, զաւակս, յարեց, Աստուծու սրտին ծանրը գալիք բաներ մ'ըներ, ի՞նչ ընենք ճակտին գիրը ատանկ է եղեր որ,նէ ինչ տս ազատութիւնովը համառաւ աչխրքես, նէ ալ ախպարս ինքը կորնցնելէն ետքը մարդու երես նայեցաւ։ Աստուած ձեզի բերնի համ տայ տէ, դուք երթաք ազատ ազատ ապրիք իրարու հետ։

Նեմզար արցունքներն ընդհատելով կրկին ձեռքն առաւ մօրը լուսանկարն ու հառաչ մը քաչելով.

—Ո՛րչափ զեղեցիկ է եղեր մայրս, հեկեկաց, ա՛խ ազատրիկ մայրիկս։ ինչո՞ւ զրկեցիր զիս քու գգուանքներէդ։ մեղք չէ՛ր հօրս որ այնչափ տառապանքներու ենթարկեցիր, ո՛հ դուն մայր չես, հրեչտակ մ'ես, բայց ուա՛զ, թռար։

—Իրաւ հրեչտակ մ'էր, աղջիկս, յարեց Փուլիկ, անչափ ազատ էր որ հեղ մը տեսնողը հեղ մ'ալ տեսնամ կ'ըսէր. տակա պատկերին մէջ քիչ մը սօղոմն եյած է։

Ամէնէն վերջ Մ. Պաթիսթ ձեռքն առաւ Անահիտի լուսանկարն ու հազիւ ակնարկ մը նետած էր անոր վրայ, սկսաւ տաքօրինակ մտախոհութեան մը ենթարկուիլ։ «ինքը տեսած էր այս կինը, բայց ո՞ւր, մինչեւ իսկ այնպէս կ'թուէր իրեն որ խօսած ալ էր անոր հետ, սակայն չէր կրնար յիշել պարագաները։ Պահ մը այնպէս կարծեց որ Նեմզարին զէմքը կ'չփոթէր Անահիտի լուսանկարին հետ, որովհետեւ մայր ու աղջիկ կատարեալ նմանութիւն ունէին իրարու» սակայն չէ, Նեմզարէն զատ երկրորդ մը կար, բուն լուսանկարին տէրն եւ իրեն ալ ծանօթ։ բայց ո՛վ էր, ո՞ւր կ'նստէր, ե՞րբ տեսնուած էր։

Շապուհ գաղղիացիին լուսանկարէն ստացած արտակարգ տպաւորութիւնը տեսնելով, անոր ժամացաւ ու ցաւ ձայնով մը։

—Տարօրինակ երեւոյթ մը կ'նկատէք լուսանկարին վրայ, ըսաւ, իմ ալ ուշադրութենէս չվրիպեցաւ այդ պարագան, կարծես ամուսնոյս քան երկու տարեկան հասակին մէջ առնուած լուսանկարն է. մայր ու աղջիկ ո՛րչափ նմանութիւն ունին իրարու։

—Այո՛ այդ նմանութիւնն անժխտելի է. սակայն . . .

—Ուրիշ դիտողութի՞ւն մ'ունիք։

—Ո՛չ։

—Հապա քիչ մը վարանոտ կ'տեսնեմ զձեզ։

—Վարանոտիս պատճառն այն է որ. . .

—Ըսէք կ'ազաչեմ ինչո՞ւ վատահութիւն չունիք վրաս։

—Անոր համար որ յուսախաբութեան դառն պատրանքի մը չեմ ուզեր ենթարկել զձեզ։

Շապուհ յանկարծ այլայլելով.

—Մի՛թէ կ'ճանչնա՞ք այս կինը։

—Կ'կարծեմ որ քիչ մը կ'ճանչնամ, եթէ յիշողութիւնս զիս չի խաբեր։

—Ո՛հ ինչ կ'սէք Մ. Պաթիսթ կը խենթեցնէք զիս։

—Բայց քիչ մը կամաց խօսեցէք որ Տիկինները չլսեն։

—Իրաւունք ունիք, սակայն ո՞ւր տեսած էք։

—Մինակ այդ պարագան չեմ յիշեր։ (Շար.)